

OSHO

NA DOBRÚ NOC

**365 UVOĽŇUJÚCICH
MYŠLIENOK NA POKOJNÝ
KONIEC DŇA**

OSHO

NA DOBRÚ NOC

**365 UVOĽŇUJÚCICH
MYŠLIENOK NA POKOJNÝ
KONIEC DŇA**

LAST IN THE EVENING

Copyright © 1991, 2015 OSHO International Foundation, www.osho.com/copyrights
Slovak edition © 2019 by Eastone Group, a.s. All rights reserved.

OSHO je registrovanou značkou Osho International Foundation,
www.osho.com/trademarks.

Materiál v tejto knihe je výberom z viacerých Oshových prednášok pred živým publikom. Všetky Oshove prednášky boli v úplnej podobe publikované knižne a sú tiež k dispozícii ako audionahrávky. Originálne audionahrávky a kompletný textový archív je prístupný online v OSHO Library, www.osho.com.

Z anglického originálu *Osho – Last in the Evening: 365 Relaxing Moments to Enter the Night Consciously* preložila Monika Kaliská.

V roku 2019 vydalo vydavateľstvo Eastone Books, Bratislava.
www.eastonebooks.com

Translation © 2019 Mgr. Monika Kaliská

Jazyková korektúra: Miriam Pokorná

Redakčné úpravy: Mgr. Alica Činčárová

Foto na obálke: Jeffrey Eisen

Layout: Studio Eastone

Tlač: Kasico, a. s.

Všetky práva vyhradené.

Okrem použitia ukážok pre účely recenzie a kritiky žiadna časť tejto knihy nesmie byť reprodukováná ani šírená v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek prostriedkami bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-8109-360-9

Obsah

Úvod	VI
1. deň až 365. deň	1 – 176
Viac informácií	177
O autorovi	178
O meditačnom stredisku	181

Úvod

Na nasledujúcich stránkach nájdete výber z dôverných rozhovorov s Oshom, kde tento súčasný mystik hovorí s ľuďmi o všetkých podobách života. Sám Osho prišiel s návrhom, aby sa tieto rozhovory zhrnuli do tejto knihy a tiež do ďalšieho zväzku *Na dobré ráno*. Knihy sú zostavené tak, aby každý deň bol venovaný určitej téme, pričom ranná a večerná téma sa navzájom dopĺňajú. Knihu *Na dobrú noc* môžete teda čítať samostatne, alebo spolu s knihou *Na dobré ráno*.

Pasáže v tomto zväzku boli vybrané zvlášť pre nočný čas – prečítanie jednej z nich pred spaním môže byť dokonalým zakončením dňa. Kniha obsahuje 365 častí, ktoré boli zostavené tak, že je lepšie čítať ich postupne než náhodne.

Osho v tejto knihe spomína pojmy „sannjása“ alebo „sannjásin“. Keď používa tieto výrazy, znamená to jednoducho rozhodnúť sa vniesť do svojho života vedomie seba samého, záväzok venovať čas skúmaniu a oslavovaniu vnútorného Ja:

„Vieme toho veľa o tom, čo je nepodstatné: vieme všetko o Mesiaci, o Slnku a o Zemi, poznáme históriu a geografiu, ale nevieme nič o sebe. Nevieme nič o tom, kto toto všetko vie – a to by malo byť naším hlavným záujmom pri každom skutočnom vzdelávaní sa. Sannjása je začiatkom

skutočného vzdelávania. V podstate si musíte uvedomiť svoje Ja, kto ste. A môžete to urobiť iba vy.“

Čítanie pasáží v tejto knihe je samo osebe formou rozjímania, pretože ako hovorí Osho – slová mystika nie sú časťou žiadnej teórie, ktorú treba prijať alebo odmietnuť. Od čitateľa sa nežiada, aby niekoho nasledoval alebo niečomu veril. V skutočnosti nejde ani tak o význam slov samotných, ale skôr o to, čo tie slová tlmočia.

„V slovách mystika je obsiahnuté ticho. Jeho slová nie sú hlučné. Nesú v sebe melódiu, rytmus, hudbu, a v jadre každého z jeho slov je úplné ticho. Ak dokázete vniknúť do jeho slov, nájdete nekonečné ticho.“

„Ale vniknúť do slov Budhu nemôžete analýzou, argumentáciou ani diskusiou. Môžete sa s ním dostať do súladu, naladiť sa naňho, byť s ním v synchronicite... Takýmto naladením sa, v tejto jednote človek vstupuje do samotného jadra majstrových slov. A tam nenájdete žiadny zvuk, žiadny hluk. Nájdete tam absolútne ticho. A ochutnať ho znamená porozumieť majstrovi.“

„Pamätajte si, že význam slova nie je dôležitý. Dôležité je ticho v ňom.“

Osho

Dhammapada: Cesta Budhu, 3. zv.

1. DEŇ

Vo svete je preto toľko utrpenia, lebo po prvýkrát v histórii ľudského vedomia človek zišiel z cesty zbožnosti. Nikto nikdy netrpel tak ako my. Ľudia boli v minulosti chudobní, veľmi chudobní. Trpeli hladom, ale nikdy neboli takí chudobní duchovne. Ľudia nikdy nemali taký veľký hlad po duchovne ako dnes. Všetko, o čo sa usilujem, je, aby ste znovu prenikli k podstate zbožnosti. Kým sa v nej človek nezakorení, nemá žiadnu budúcnosť.

2. DEŇ

Človek má v sebe potenciál, aby sa stal piesňou lásky, tancom lásky. Ale málokedy, iba výnimočne, nejaký človek premení svoj potenciál na skutočnosť. Ľudia sa rodia ako semenka a väčšinou ako semenka aj zomierajú. Ich životy sa stanú iba dlhým experimentom márnosti. Čím sú starší, tým sú frustrovanejší. Je to prirodzené, pretože ich nádeje sa rozprášili, všetky túžby prinášajú iba slzy, agóniu, muky. Ako čas plynie, začínajú si uvedomovať, že to, čo vo svojom živote robili, nemá žiadnu cenu. Ako môžu spievať? Ako môžu tancovať? Ako môžu cítiť vďačnosť voči existencii? Je to nemožné.

Všimol som si, že ľudia chodia do chrámov, synagóg a kostolov iba zo strachu, nie z lásky. A starší ľudia tam chodia častejšie, pretože sa začínajú viac obávať smrti. Nechodia do kostola alebo do chrámu, pretože spoznali v živote niečo nesmierne hodnotné, ale preto, lebo im život uniká pomedzi prsty. Približuje sa veľká temnota smrti a oni majú strach. Chcú, aby ich niekto ochránil.

Teraz už vedia, že peniaze si so sebou nevezmú, že ich priatelia s nimi nepôjdu, ich rodiny ich opustia. Zo zúfalstva sa začnú upínať na predstavu o Bohu. Ale nie je to z lásky ani z vďačnosti. A Boh, ktorý sa rodí zo strachu, je falošným Bohom. Skutočný Boh sa rodí z lásky.

Všetko, o čo sa snažím, je, aby ste videli Bohu do okien, aby ste za ním nechodili zo strachu, ale cez zažívanie krásy, kreativity, lásky. A keď človek prechádza týmito skúsenosťami, ten kontakt je úžasný, transformujúci. Jediný živý kontakt s Bohom stačí – navždy vás to zmení.

3. DEŇ

Keď sa začnete obracať dovnútra, myseľ ostáva mimo. Nemôže ísť dnu s vami, môže s vami byť iba vonku. Má iba jednu možnosť, je jednorozmerná. Myseľ robí z človeka bojovníka v politickom zmysle. Meditácia z neho robí bojovníka v náboženskom zmysle.

Tak sa staňte vnútorným bojovníkom – je toho veľa, čo tam treba zdolať. Je tam veľa temnoty, ktorú treba rozptýliť, veľa nevedomia, ktoré treba transformovať, veľa surovej energie, ktorú treba vyčistiť.

Je to veľká úloha, najväčšia, akú vám život dáva splniť. Tou veľkou výzvou je, aby ste plne dospeli ako osoba, aby ste dosiahli najvyšší stupeň svojho potenciálu, najvyšší vrchol – Everest svojho vedomia. Potom človek prvýkrát skutočne začne žiť.

4. DEŇ

Láska musí byť vašou kvalitou. Staňte sa milujúcimi a jedného dňa zistíte, že jednoducho ste láskou; že nie iba milujete, ale že láskou ste. To je deň veľkého odhalenia. V tom samom okamihu kvapka rosy zmizne v oceáne a stane sa oceánom.

V náboženskej terminológii, v náboženskom žargóne sa to nazýva realizáciou Boha. Ak niekto má rád náboženský žargón, môže používať tento výraz, inak je oveľa krajšie povedať, že sa človek stane šírym ako oceán; je to oveľa poetickejšie. Kňazi slovo *Boh* príliš kontaminovali. Viedli o slove *Boh* spory toľko storočí, že to slovo samotné okamžite vyvoláva tisíc otázok. Jednoducho vyvoláva ešte viac sporov a polemík. Ale to slovo samotné bolo nádherné, keď sa použilo po prvý raz, jednoducho vyjadrovalo to, čo všetko presahuje, čo je hlbšie, širšie.

Dnes už v sebe nenesie tú hĺbku ako predtým. Dokonca aj to hlboké kňazi zneužili. Kňazi sú tí najprefíkanejší ľudia. Vytvorili Boha, kresťanského Boha, hinduistického Boha, islamského Boha. Nemôže byť nič absurdnejšie, je to tá najväčšia absurdita. Boh nemôže byť hinduistický, židovský alebo budhistický. Boh jednoducho znamená šírosť a urobiť ju kresťanskou znamená zmenšiť ju. Každý prívlastok ju

obmedzí. Boh nemôže mať prívlastky. Jednoducho znamená nekonečnú existenciu, je bezhraničný. A láska vám umožní to zakúsiť.

5. DEŇ

Vo chvíli, keď povieť „Boh“, zdá sa, že je to niečo veľmi vzdialené. To nám hovorili po celé stáročia: Boh je niekde hore – v nebi; veľmi, veľmi ďaleko. Ale keď povieť „láska“, je to srdcu bližšie. Všetci tí kňazi sú prefíkaní a lstiví. Pokúšali sa dokázať, že Boh je ďaleko, pretože iba keď je ďaleko, môžu konať v mene Boha, byť sprostredkovateľmi, jeho zástupcami. Ak je Boh vzdialený, potom je pápež dôležitý. Ak je Boh veľmi blízky vášmu srdcu, načo potom potrebujeme pápeža? Nepotrebujete nikoho, aby vám robil prostredníka medzi vami a Bohom. Ak Boh je tlkotom vášho srdca, potom sa stáva Vatikán bezvýznamným, potom všetky cirkvi a všetci kňazi prídu o svoje povolanie. Majú nádherné povolanie, to najváženejšie, mocné; kto by chcel prísť o prestíž a moc? Vo chvíli, keď použijete slovo *Boh*, dáva vám to pocit osoby. Boh sa stáva obmedzeným, definovaným.

Ale láska nie je osobou; je to kvalita, prítomnosť. Je to vôňa, nie kvet – je bezmedznejšia, bezhraničnejšia, nekonečná.

Keď povieť „Boh“, cítite sa jednoducho bezmocní: „Čo robiť?“ Ale ak je tam láska, môžete s tým niečo urobiť. Byť milujúcimi je vašou najvnútornejšou podstatou; a preto sa celé moje učenie točí okolo slova *láska*.

Ježiš hovorí: „Boh je láska.“ Ja hovorím láska je Boh.

6. DEŇ

Začnite robiť veci, aj tie malé, naplno. Ak idete na prechádzku, buďte vo svojej chôdzi naplno. Užívajte si to, akoby život pozostával iba z chôdze a z ničoho iného, akoby chôdza bola tým najdôležitejším. Ak idete plávať, potom plávajte a na všetko zabudnite. Potom nie je žiadna minulosť ani budúcnosť. Ste iba vy a voda a prítomný okamih. Takýmto spôsobom sa pomaly, postupne naučíte umeniu úplného bytia. Pokračujte v tom a rovnaké umenie využívajte v celom svojom živote. Jedného dňa sa stane zázrak, vtedy všetky časti splynú v jednote. Táto jednota je vašou

dušou, táto harmónia je vašou dušou. A keď ste v harmónii, viete, že celá existencia je v harmónii. Viete iba to, čím ste. Nemôžete vedieť viac než to.

Byť v harmónii vo svojom vnútri znamená poznať najvyššiu harmóniu existencie. Nieкто to môže nazývať Bohom, nirvánou, pravdou, alebo môže jednoducho mlčať, pretože žiadne slová na to nestačia. Nič to nedokáže vyjadriť, nič to nemôže vysvetliť. Záhada zostáva záhadou.

7. DEŇ

Nech je vaša láska bez adresáta. Milujte celú existenciu; je to jediná realita. Stromy a hory a ľudia sa v skutočnosti nelíšia. Všetci sa na tom podieľame spoločne, existujeme v hlbkej harmónii. My ďalej vdychujeme kyslík a vydychujeme oxid uhličitý.

Stromy ďalej vdychujú oxid uhličitý a vydychujú kyslík. Bez stromov by sme nemohli existovať. Sme vzájomne prepojení, vplývame na seba. A takto je vzájomne prepojená celá existencia. Tak nechajte svoju lásku, aby prúdila všade – k stromom, hviezdám, horám, ľuďom, zvieratám. Nie je dôležité, koho milujete, ale to, že milujete.

8. DEŇ

Blaho človeka prichádza s Bohom. Ak sme zakorenení v Bohu, sme celiství a zdraví. Ak zostávame bez Boha, nemáme korene, nemáme výživu. Boh je viac matka než otec, viac ona než on. To iba mužský šovinistický postoj mu dal mužskú podobu.

Boh je Zem, výživa, náš blahobyt. A celý náš život nie je ničím iným než skúmaním – skúmaním zdroja nášho blaha.

9. DEŇ

Ten, kto sa odovzdal do rúk existencie, nepotrebuje hovoriť nič; práve to odovzdanie sa zmení jeho život. Všetko, čo treba, aby urobil ten, čo hľadá, je, aby sa vzdal ega, pretože ego je jedinou príčinou všetkého nášho trápenia a smútku.

Ego je jedinou stenou medzi nami a existenciou. A tá ani nie je vytvorená z veľmi odolných tehál. Je to iba myšlienka, prázdne reči. Jedno pichnutie a balón môže prasknúť. Nevyžaduje to veľké úsilie; je potrebná iba inteligencia, trocha pochopenia.

10. DEŇ

Človek musí presiahnuť hranice svojej vôle, aby sa mohol stať súčasťou Božej vôle. Musí sa vzdať vlastnej vôle, v tom je totiž celý problém.

Keď sa naša snaha kontrolovať rozplynie, potom začne cez nás fungovať to božské. Potom nie je žiadne utrpenie, žiadny strach. Človek je úplne uvoľnený; neexistujú žiadne problémy.

Všetky problémy pochádzajú z vašej snahy kontrolovať, pretože to znamená bojovať s celkom. Je to boj a boj prináša napätie. A vy ste odsúdení na zlyhanie. A preto akokoľvek tvrdo človek bojuje, hlboko v srdci, niekde v hĺbke duše vie, že je to márne. Nemôže uspieť proti celku.

Môže uspieť iba s celkom, nie proti nemu. Sannjása znamená odovzdať svoju vôľu, presiahnuť ju. A vo chvíli, keď sa vzdáte svojej vôle, všetko je vaše. Odrazu vám celý vesmír otvára dvere. Sú vám dostupné všetky záhady, sú vám vydané všetky tajomstvá, všetky kľúče.

Paradoxom je, že tým, že odovzdáte svoju vôľu, stanete sa majstrom. Keď si ju necháte a bojujete za ňu, zostanete otrokom.

11. DEŇ

Ludia sú tvrdí. Život ich pripravuje, aby boli tvrdí, pretože život ich pripravuje na boj. Pomaly, postupne strácajú všetku vnútornú jemnosť: stávajú sa chladnými ako kameň. Taká osoba je mŕtvou osobou. Žije iba vo svojom mene, nežije skutočne. V skutočnom živote je jemnosť, zraniteľnosť, otvorenosť. Nebojte sa života: život sa o vás stará, miluje vás. Nie je potrebné s ním bojovať.

Existencia je pripravená dať vám viac než môžete žiadať alebo než si vôbec dokážete predstaviť. Ale môže vám dávať, iba ak ste jemní, zraniteľní. Ak ste pórovití, môže vstúpiť zovšadiaľ. Buďte pórovití, otvorte sa

životu, nebojte sa. Nemáte dôvod sa báť. Je to náš život, patríme k nemu, on patrí nám.

12. DEŇ

Budha vyžaruje nesmiernu krásu, nevysvetliteľnú milosť, niečo z toho, čo všetko presahuje. A je to možné iba preto, lebo nikdy neveril nezmyselnej predstave o Bohu. Rovno začal hľadať, skúmal existenciu blaženosti. A pretože sa stal blaženým, stal sa božským. Vedel, že Boh je. Nie ako osoba, ale ako charakteristika, akosť, kvalita.

Je to, ako keď vychádza slnko – tá istá podstata. Je to, ako keď v diaľke začne kukať kukučka – tá istá podstata. Je to v kvete ruže. Je to v očiach dvoch milencov. Je to tu, keď tanečník stratí samého seba v tanci, keď tanečník zmizne a zostane iba tanec.

13. DEŇ

Môj prístup nespočíva v tom, že vás naučím nejaké presvedčenie, ale v tom, aby sa vo vašom vnútri vytvorilo to správne rozpoloženie. Blaženosť je tým správnym rozpoložením.

Milujte, spievajte, tancujte, užívajte si toľko, koľko môžete. Všetko, čo vám môže priniesť radosť, si treba užívať. A iba potom, keď narastá vaša radosť, objaví sa pocit vďačnosti. V istej chvíli začnete cítiť milosť Boha, aké požehnanie je to, že ste tu. Vtedy prichádza vďačnosť a vďačnosť sa stáva uctievaním Boha.

14. DEŇ

Telo sa rodí a zomiera; myseľ sa rodí a zomiera. Ale vy nie ste ani telo, ani myseľ. Vy ste niečo, čo presahuje oboje; niečo, čo nikdy nezomiera a nikdy sa nerodí. Vždy ste boli tu a vždy tu budete.

Vo chvíli, keď to človek začne vnímať, celý jeho pohľad na život sa začne meniť. Čokoľvek bolo dovtedy dôležité, sa stáva nevýznamným: peniaze, moc, prestíž a to všetko.

A to, čo predtým nebolo nikdy dôležité, zrazu nadobúda veľký význam: láska, súcit, meditácia, modlitba, zbožnosť.

Pamätajte si, že vo vás je niečo, čo je večné.

15. DEŇ

Ježiš hovorí, že kráľovstvo Božie je vo vás. To je základom učenia všetkých prebudených: nikam nechodte; nepátrajte a nehľadajte mimo seba, nenájdete tam nič. Zostanete prázdni, nenaplnení, frustrovaní, pretože skutočné kráľovstvo – skutočné bohatstvo – je súčasťou vášho vnútra, vašej subjektivity, vašej duše.

Ludia sú zvyčajne extroverti. To je presný význam svetského človeka: extrovert. Keď sa stávate sannjásinom, pohybujete sa presne opačným smerom: zameriavate sa dovnútra.

Niežeby som bol proti svetu, ale nepoznať samého seba je veľmi nebezpečné. Keď spoznáte sami seba, môžete sa túlať po celom svete a deliť sa o svoju radosť, žiť svoju radosť: potom neexistuje žiadny problém. Ak ste ukotvení vo svojom bytí, môžete byť takí extrovertní, ako chcete, nič vám nemôže ublížiť. Môžete žiť na trhovisku, ale nič nenaruší vašu meditáciu.

Ale tá prvá, najdôležitejšia vec je usadiť sa vo svojom vnútri, oboznámiť sa so svojou vnútornou realitou. A o to sa snažím, obrátiť vás dovnútra, každým možným spôsobom, pomôcť vám vojsť dovnútra. Nemôžem vám odovzdať pravdu, nikto to nemôže urobiť, ale môžem vám ukázať, kde ju môžete nájsť. Nenájdete ju na Mesiaci, nenájdete ju na Evereste; nájdete ju iba vo svojom vnútri. Naučte sa zavrieť oči a pozeráť sa dovnútra.

16. DEŇ

To božské je našou podstatou, naším pravým bytím. Nie je to niečo mimo nás, je to naším najvnútornejším jadrom, naším vnútorným priestorom. Nemáme po tom pátrať, hľadať to. Máme si na to iba spomenúť: zabudli sme na to. Naša božská podstata nie je stratená, iba sme zabudli, kto sme.

17. DEŇ

Človek je schopný stať sa hostiteľom Boha, byť domovom Boha. A kým sa nestane hostiteľom a domovom Boha, zostane nenaplnený. Keď nedovolíte Bohu, aby vstúpil, zostanete v hlbokkej frustrácii, pretože vo chvíli, keď Boh vstúpi do nášho bytia, stávame sa Bohom.

To je naším konečným osudom. A iba keď sa tento osud naplní, nastane uspokojenie a radosť z objavenia.

18. DEŇ

Sme božskému veľmi blízko, ale sme ako rovnobežné priamky, ktoré sa nikdy nestretnú. Keď sa prestaneme zaoberať minulosťou a budúcnosťou, tie dve priamky sa začnú viac a viac približovať. Jedného dňa zrazu existuje iba jedna priamka: dve priamky zmizli. To je moment veľkej radosi, veľkého požehnania. To je to, čo každý hľadá, po čom túži. A pretože to ľuďom ďalej chýba, stávajú sa nešťastnými. Buďte pripravení. A jediný spôsob, ako byť pripravený, je žiť v prítomnosti. Potom sa stanete domovom Boha. To je naplnením života.

19. DEŇ

Existencia je našou jedinou istotou. Peniaze, moc, prestíž – nič z toho nie je isté. Rodina, priatelia, dokonca aj samotný život – nič nie je isté. Sme obklopení neistotou.

Je len jedna vec, ktorá je istá, a tú nemôžete nájsť nikde vonku. Môžete ju nájsť iba vo svojom najvnútornejšom jadre. Boh sídli tam. To je príbytok Boha – srdce vašich srdc.

Poznať Boha vnútri znamená prekročiť všetky istoty. Potom je všetko chránené, v bezpečí. A keď je všetko chránené a v bezpečí, trápenie sa prirodzene vytratí, strach zmizne a objaví sa veľká blaženosť. Táto blaženosť je najhlbšou túžbou vášho bytia.

20. DEŇ

Existuje iba jedno tajomstvo, ktoré stojí za to poznať, a to je vaše vlastné najvnútornejšie Ja. To je to najtajomnejšie miesto. Ľudia stále cestujú po celom svete; to nie je ťažké. Človek sa dostal na Mesiac – to je tiež jednoduché. Ale je veľmi ťažké dosiahnuť svoj vlastný stred – a to najväčšie tajomstvo je ukryté tam, hlavný kľúč, ktorý môže odomknúť všetky záhady.

21. DEŇ

Predovšetkým si musíme pamätať, že nám bol život daný, nie je to niečo, čo sme dosiahli. V skutočnosti si ho vôbec nezaslúžime. Je to veľmi zvláštny zákon existencie, že tí, ktorí si ho zaslúžia – Budha, Kristus –, zo života zmiznú, a tí, ktorí si ho nezaslúžia, dostávajú život znovu a znovu. Keď ste hodni života, ste pripravení vytratiť sa do večnosti. Ak si to nezaslúžite, musíte sa vrátiť. Evidentne sa vracajú iba tí, ktorí zlyhali. Tí, ktorí zlyhali, sa musia znovu vrátiť do rovnakej triedy, do rovnakej školy. Tí, ktorí prešli, sa presunú do vyšších sfér bytia, vyšších škôl, ktoré nie sú bežne viditeľné. To je prvá vec, ktorú si musíte zapamätať, že život je dar. Nepremárnite ho, využite ho. Využite ho tak, aby ste ho boli hodni.

A druhá vec, na ktorú musíte pamätať, je sila ducha. Ani to nie je niečo, čo je vaše, je to neustály tok existencie vo vás.

V každej chvíli dýchate, samozrejme, nevedomky. Vo chvíli, keď začnete byť vedomí, budete prekvapení. Existenciu jeme, dýchame – nie je nič, čo by ňou nebolo. Je to naša výživa. Je našimi koreňmi, vetvami, listím, kvetmi a ovocím. Je všetkým a my sme ničím.

22. DEŇ

Najťažšou vecou v živote je prijať nejaký dar, pretože je to egu proti srsti. Je jednoduchšie dávať. Dávať je veľmi jednoduché. Ale prijímať je veľmi ťažké. A prijímať, keď si to nezaslúžite, to je ešte ťažšie. A my si to nezaslúžime – nepričinili sme sa o to. Nie sme hodni blaženosti, ale život nám ju ďalej dáva; nie preto, že si to zaslúžime, ale preto, lebo

jej má takú hojnosť. Vo chvíli, keď jeho blaženosť prijímate, je vám za to vďačný. Odbremenili ste ho, prevzali ste malé bremeno z jeho bytia. Ale nezabudnite, že je veľmi ťažké prijímať nejaký dar. Môžete mať pocit pokorenia. Nieкто sa cíti trochu zahanbene. Sannjásin sa musí naučiť, ako prijať dar s veľkou radosťou a osláviť to, pretože, čím viac ste ochotní prijímať, tým viac vám bude dané. Ak ste schopní prijímať úplne, môže práve v tejto chvíli, tu a teraz, do vášho bytia zostúpiť celé nebo. Všetko, čo je z vašej strany potrebné, je, aby ste boli úplne otvorení a pripravení.

23. DEŇ

Všetci majstri všetkých čias tvrdili, že každý sa narodí ako boží kráľ, ale vôbec si tento fakt neuvedomuje. Keď nepoznáme svoj vlastný vnútorný svet, neuvedomujeme si svoje kráľovstvo. A pretože si neuvedomujeme kráľovstvo, ktoré nám patrí, ktoré je navždy naše, ďalej túžime po malých veciach, prosíme o malé veci.

Sníva sa nám, že sme žobráci. Vo chvíli, keď sa prebudíte, čaká vás veľké prekvapenie: zistíte, že nie ste žobrák, ale kráľ.

To je celý zmysel meditácie – aby ste si uvedomili svoje kráľovstvo, aby ste si uvedomili svoj najvyšší potenciál. A keď si ho začnete uvedomovať, potom cesta nie je ťažká. Stačí sa iba trochu prebudiť a spánok je takmer preč, potom sa všetko stáva jednoduchším.

24. DEŇ

Keď ste vedomí, začnete hľadať a snažiť sa o druhé narodenie. A druhýkrát sa môžete narodiť iba prostredníctvom meditácie. Prvýkrát sa narodíte prostredníctvom matky, druhýkrát prostredníctvom meditácie; preto sa v starovekých písmach meditácia nazýva skutočnou matkou.

Ježiš svojim učeníkom povedal: „Kým sa znovu nenarodíte, nemôžete vstúpiť do kráľovstva Božieho.“ Na Východe sa osoba, ktorej sa podarilo dospieť k Bohu, nazýva dvidža – dvakrát narodená. Druhé narodenie uvoľňuje vôňu.

25. DEŇ

Na Západe meditácia nie je ničím iným než druhom myslenia. Myslenie na niečo vyššie sa nazýva meditáciou. Keď myslíte na Boha, keď myslíte na Krista, keď premýšľate o láske, nazýva sa to meditáciou.

Na Východe premýšľanie vôbec nie je meditáciou. Či už myslíte na Boha alebo na peniaze, je to jedno. Myslenie na čokoľvek meditáciu ruší. Na Východe meditácia znamená stav bez myšlienok, iba čisté bytie. A to je najväčší zážitok v živote – keď iba existujete. Do vášho bytia nevstupuje žiadna myšlienka. Všetok ruch sa zastaví, myseľ zmizne. Ale vedomie je tu, viac ako kedykoľvek predtým, pretože čokoľvek bolo predtým skryté za myšlienkami, už viac nie je skryté. Čokoľvek bolo zabrané do myšlienok, sa im už viac nevenuje. Celá energia sa uvoľnila. Človek je jednoducho jazerom energie, a to takým tichým, že sa dokonca neobjaví ani vlnka. V tom tichom jazere vedomia, energie, sa odráža existencia; spoznáme to, čo je. Božská podstata je len iné meno pre to, čo je.

26. DEŇ

Jediná príprava, ktorá je potrebná, aby ste zažili Boha, je odložiť myseľ. O tom je celá meditácia – stratégia, ako zastaviť neustále rapotajúcu myseľ, túto bláznivú myseľ, ktorá ustavične bezdôvodne pokračuje. Je zaneprázdnená aj vtedy, keď sa nemá čím zamestnávať. Netvrdím, že myseľ treba zničiť; iba ju treba nechať bokom, a keď ju potrebujete, môžete ju využiť. Je to, ako keď zaparkujete auto v garáži. Keď ho chcete použiť, vyberiete ho z garáže, potom ste jeho pán.

Ale zvyčajne je situácia presne opačná: auto trvá na tom, že nepôjde do garáže. Auto hovorí: „Ja nezastavím.“ Auto hovorí: „Musíš utekať so mnou.“ A ďalej beží, dvadsaťštyri hodín denne. Dokonca aj keď spíte, myseľ ďalej pokračuje. Spravidla keď v detstve začne, nezastaví sa až do smrti, až kým sa niekto nezačne ponárať do meditácie.

Pre tých pár, ktorí vstúpia do meditácie, sa myseľ zastaví a zrazu si začnú uvedomovať, že za oblakmi mysle sa skrývalo slnko. Toto vedomie je najvyšším svetlom, prvotným slnkom, božským poznaním.

27. DEŇ

Žijeme na periférii, žijeme v mysli. A myseľ je taká hlučná, že nám nedovoľuje počuť ten tichý, jemný hlas vo vnútri. Majstra potrebujete iba ako nástroj, pretože viete, ako počúvať to, čo je vonku. Majster hovorí zvonku to, čo sa vám existencia pokúša povedať zvnútra po celé stáročia. Ale vy nepočúvate svoje vnútro.

Keď načúvate vnútornému majstrovi, pomaličky sa stávate vedomými: „Čo sa deje?“ Majster hovorí rovnaké veci, ktoré vy vnímate ako svoje vlastné. Sú vám vlastné viac než vaša myseľ, viac než vaše telo. To je dôvod, prečo na Východe volajú majstra Bohom. Západ vôbec nie je schopný pochopiť tento jav. Východ vie, prečo majstra nazýva Bohom: on predstavuje Boha, zrkadlí Boha, pretože zrkadlí vašu realitu, vaše skutočné bytie.

Byť s majstrom je jednoducho príprava na to, aby ste sa jedného dňa otočili dovnútra, aby ste mohli zatvoriť oči a pozrieť sa dnu, aby ste začali počúvať, čo vám vaša vlastná intuícia stále hovorí. A intuícia má vždy pravdu. Intelekt môže mať pravdu a môže sa aj myliť. Je to vždy buď, alebo; pochybnosti pretrvávajú, nikdy to nie je nepochybné. Ale intuícia je bez pochybností, jednoducho vie. Intuitívna osoba nikdy neľutuje, pretože nikdy neurobí nič nesprávne. Nemôže. Jednoducho nasleduje hlas existencie vo svojom vnútri.

28. DEŇ

Meditácia znamená vedomie, ostrážitosť, bdelosť, pozorovanie. Pozorujte svoje konanie, svoje myšlienky, svoje pocity. A tak postupne, pomaly uvidíte, že nie ste ani telo, ani myseľ, ani srdce – ste svedkom toho všetkého.

Vo chvíli, keď viete, že ste iba svedkom, čistým zrkadlom, ktoré všetko odráža, a neidentifikujete sa so žiadnym odrazom, zrazu objavíte svoje vnútorné svetlo. Je už tu, ale musíme urobiť posun vo svojom vedomí. Je potrebný obrat o stoosemdesiat stupňov a stane sa to iba vtedy, keď budete pozorovateľom. Nie je žiadna iná metóda. Keď pozorujete, jedna vec sa stane jasnou: vy evidentne nie ste tým, čo pozorujete; ste toho svedkom.

Pokračujte, chodte hlbšie a hlbšie. Až kým nezostane nič, čo by ste pozorovali, lebo ste pozorovali všetky objekty, ktoré ste mohli vidieť, a odmietli ste ich, lebo viete – „toto nie som ja“. Keď ste všetko eliminovali, zostali ste iba vy – iba zrkadlo a nič viac –, zrazu nastane posun: vedomie sa obráti na seba.

Táto chvíľa obratu je tou najdôležitejšou chvíľou v živote. Práve v tom momente viete, kto ste, a viete, čo je Boh, a viete, čo je blaženosť. Viete, čo je pravda, čo je sloboda, čo je večnosť. Všetko, čo stojí za to poznať, viete – okamžite, priamo. A potom môžete ďalej žiť vo svete, ale budete žiť z úplne iného stredy, s úplne odlišným pohľadom: budete vo svete, ale úplne mimo sveta.

29. DEŇ

Čo je to odvaha? Najdôležitejšia definícia je, že je to schopnosť zanechať to, čo je dôverné, známe, pretože to je to, čím myseľ je – to dôverné, známe, minulé. A vo chvíli, keď necháte minulosť tak, otvoríte sa nekonečnu. Ale človek sa obáva byť taký otvorený, má pocit, že sa v tom širom priestore stratí.

Myseľ je útulná. Máte pocit intimity, vrelosti. Je ako zlatá klieťka. Je nádherná, môžete si ju vyzdobiť – a každý sa ju pokúša vyzdobiť. Na to slúži naše vzdelanie: vyzdobiť si zlatú klieťku a urobiť ju takou nádhernou, že sa stane takmer nemožné ju opustiť. Začnete na nej lipnúť. Zabudnete, že máte krídla, že výzvou je celé nebo, že musíte ísť ku hviezdám, že je pred vami dlhá, predlhá cesta.

Ja preto definujem odvahu ako schopnosť opustiť zlatú klieťku mysle a vydať sa do neznáma, napriek všetkým strachom, napriek neistote z toho všetkého. Iba človek, ktorý má túto schopnosť, je zbožný.

30. DEŇ

Život a Boh sú to isté. Boh nie je tvorcom života, je životom samotným: nie je od života oddelený. Samotná predstava stvoriteľa je chybná. Nie je ako maliar, pretože maliar je od svojho diela oddelený. Je skôr ako tanečník; zostáva s tancom jedno. Na to, aby ste uctievali Boha, nepotrebuje

chodiť do chrámu, mešity alebo do synagógy. Život je viac než potrebujete. Celá táto zem, celá existencia je plná Boha, preteká Bohom. Je zelenou, červenou a zlatom stromov. Je všade, nemôžeme sa mu vyhnúť. Sme s ním v kontakte v každom momente.

Chýba nám iba preto, lebo máme o Bohu nejakú predstavu. Máme nejakú predstavu, že je niekde ďaleko v nebi: a tak nám ďalej chýba. Vzdajte sa tej hlúpej predstavy a nájdete ho všade. Je veľmi blízko. Raz sa Rámakrišnu opýtali: „Kde je Boh?“ A on odpovedal: „Povedzte mi, kde nie je. Hľadal som miesto, kde nie je, a neuspel som. Ešte som nenašiel miesto, kde Boh nie je.“

31. DEŇ

Byť priateľom existencie znamená povedať jej áno, áno vo všetkých jej podobách. Niekedy je zamračené – ale to áno je tu stále. Niekedy svieti slnko a niekedy príde temná chvíľa – obklopí vás utrpenie, hnev či zúrivosť, ale stále hlboko vnútri hovoríte áno, pretože akýkoľvek život je, stále je božský. Vo svojej celistvosti je božský.

32. DEŇ

Všetko je darom od existencie. Nie je nič, čo sme si zaslúžili, nie sme hodni ničoho. Existencia nám dáva život, schopnosť milovať, schopnosť vnímať krásu, schopnosť nájsť pravdu – nie pretože si to zaslúžime, nie preto, že sme toho hodni, ale pretože toho má príliš veľa.

Je ako oblak plný dažďa: musí pršať. Vďaka tejto hojnosti dostávame. Je ako kvet, ktorý má nevyčerpatelnú vôňu – je nútený ju uvoľňovať do vetra. Je ako svetlo – bez začiatku a bez konca. Musí sa oň deliť, inak sa stane bremenom.

33. DEŇ

Život je dar, narodenie je dar, láska je dar, smrť je dar. Ak vieme, ako to oceniť, všetko je dar; ak to nedokážeme, neostane nám v živote nič, iba sťažnosti a nespokojnosť.